

JUBELMUCK-94

LÖRDAGEN 4 JUNI kl 10-18

Värmlandsörnen

Tidning för KUNGL. VÄRMLANDS REGEMENTE
och FÖRSVARSRÅDE samt
dess KAMRATFÖRENING

Värmlandsörnen

Tidning för Värmlands Regementets Kamratförening

Ansvarig utgivare och redaktör

Vårdlärare Kerstin Erlandsson

Produktion

Consulting Data Harald Persson. Telefon 054-218777

Upplaga 2000 ex

Utgivning ordinarie årligen i december

Postgiro 26 26 13-3

INNEHÅLL

	Sida
Chefen har ordet	3
Reta aldrig en fanjunkare	4
Två brev från rekryten	5
Tiden för knektehållet	6
Regementsmuséet	11
Kamratföreningen kvar	11
Jubelmuck -94	12
Program - rabatter	13
Museiföreningen	14
Nyskriven historia	14

Styrelsen för 1993-94

Ordförande Dan Snell

Vice ordförande Olov Sidetun

Sekreterare Kerstin Erlandsson

Kassör Kurt Engdahl

Klubbmästare Jonny Blomqvist

Ledamöter Roland Collander, Boo Rudfeldt, Bo Sjöstedt och Kicki Zetterberg

Medaljkommitté Peter Ehn, Lennart Boberg och sekreteraren

Revisorer Eric Fröjd och Harry Nilsson

Revisorssuppleanter Lennart Persson och P-O Käberg

Valberedning Per Berggrén och Sune Brattberg

Extranummer april 1994

Senaste nytt från flyttningen av I2/Fo52

Följande funktioner är flyttade till Kristinehamn (1/4):

Sjukvårdsmaterieförråd
Bokförrådet
Biblioteket
Motormaterieförrådet
AV-centralen

Verksamhet i Karlstad vid följande har upphört (1/4):

Övningsplats Dye
Telebanan
Utbildningsvärn övningsfältet
Skidvallningsbod

Regementets adress kommer att bli:
Värmlands Regemente I2/Fo 52
681 82 Kristinehamn
Telefon 0550 - 350 00

Annons

Karlstadsverkstaden, Box 701, 651 16 Karlstad (f d Miloverkstaden)
öppet 0700-1130, 1215-1545

Bilreparationer - Kundmottagning Gert-Ove Andersson 054- 10 47 34
Reservdelsförråd Jonas Andersson 054-10 47 37

Chefen har ordet

Jag har nyligen tagit befälet över Värmlands regemente och försvarsområde. Det är för mig en önskebefattning. Jag tillträdde den dock med något blandade känslor. Det har ju varit strid om chefsbytet. I pressen har den drivits långt. Min roll är att jag åtagit mig - med stor glädje - att bli chef. Jag ville bli det tidigt. Jag insåg att det skulle kunna bli svårigheter, men inte så omfattande som pressen visat. När man läser den känner man sig lätt ovälkommen. Den ena brännpunkten i debatten centrerar avvecklingen. Den andra handlar om att bilda en ny organisation, skapa en ny arbetsplats, nya rutiner, d v s utveckling för framtiden.

Försvarsmakten genomför många förändringar på en gång just nu. Alla myndigheter ska upphöra och inta en ny organisationsstruktur 1/7 1994. Den baseras på krigsförbandens organisation och ansvar. I samband med det minskas såväl militär som civil personal. Samtidigt ändras hela produktionsledningssystemet, vilket leder till mycket arbete på planeringssidan. Vid många förband tycker man att hela havet stormar.

Värmlands regemente ska som följd av 1992 års försvarsbeslut dessutom flytta och samordnas med andra enheter i Kristinehamn. Trots detta - eller kanske just därför - måste vi nu samarbeta mot gemensamma mål. Målet är enligt riksdagens beslut etablering av nya förband i Kristinehamn. Det har kallats fusion, en sammansmältning. Egentligen är det något helt annat. Samlokalisering är ett bättre, men inte helt täckande, begrepp.

Brigaden, IB 2, ska fortsätta att utbilda och utveckla Värmlandsbrigaden. Brigaden har bra förutsättningar för fortsatt utveckling genom befäl med skicklighet och gålust, tillförsel av ny materiel, bl a MTLB, och ett nytt övningsfält. Vi måste slå vakt om detta, inte minst om brigadens personal. De har en tuff utbildning att sköta. Samtidigt måste vi skapa möjligheter att rekrytera unga officerare även i fortsättningen. De är en omistlig grund för framtiden. De är framtiden.

Värmlands regemente, som behåller benämningen I 2/Fo 52, ska fortsätta att samverka med totalförsvaret, krigsplanlägga för försvarsområdet, arbeta med mobilisering m m. Den nya uppgiften är att genom depån stödja IB 2, A 9 och ArtC i deras utbildning och övrig verksamhet. Vi måste vara effektiva och ekonomiska när vi löser uppgifterna.

Att ta ett nytt kasern- och övningsområde i bruk är en stimulans för alla. Nybyggarna sätter spår för evärdliga tider. Det är utomordentligt viktigt att starten blir bra. Den påverkar starkt framtiden. Det är en utmaning för oss alla.

Enligt min uppfattning har regementet en samlad kraft som för verksamheten framåt. Den bygger på alla anställdas bidrag, men förstärks av förbandsanda och traditioner. Arvet är viktigt även för nyutvecklingen. Det arv regementet förvaltar kommer till stor nytta i det fortsatta arbetet. Även här har Kamratföreningen en viktig uppgift: Att vara

en brygga till framtiden

Yngve Johansson

Värmlands regemente behövs i Värmland för Värmland

Reta aldrig en fanjunkare

Radiomannen och TV-reportern Bo Ancker ryckte 1945 in till sin första tjänstgöring vid Värmlands regemente. När han i anledning av Värmlands regementes 350-års jubileum efter många års vakuum åter kontaktades av regementet föranledde detta ett brev 1976-05-11 till översten och regementschefen Fredrik Grevillius från Ancker som aldrig känt respekt för överhet. Materialet har ställts till *Värmlandsörnens* förfogande av Regementsmuséets sekreterare Bror Evenson. Se nästa sida. Men först nedanstående berättelse daterad 1994.

Vi som ryckte in till den första tjänstgöringen i maj 1945, kände oss verkligen frustrerade, även om ordet knappt var uppfunnet då.

Tänk er själva, sex långa år av världskrig där ute var äntligen över, kanske också ute i den stora världen, och nu kunde även den rätt träliga beredskapen vara över. Och då stod vi i kaserngrinden och skulle rycka in för ett helt år framöver. Man kunde hålla sig för skratt. För mig gick det väl an som hamnade på Femte Milo och fick lov att bo på stan.

På 9:e kompaniet, studentkompaniet, var vi rätt elaka och hittade på rätt så fyndiga öknamn på befälen. Vi hade fått lära oss att I 2 var ett riktigt bonnregemente, ett av de sista som cyklade i ur och skur, särskilt i skur.

På kompaniet hade vi en alla tiders fanjunkare som hette Gleisner, en stilig och sansad man som kunde handskas med studentbeväringar, särskilt de som kom från Göteborg, en yster skara.

Under denna tid läste jag i en av generalernas tidskrifter - jag tjänstgjorde ju hos dem - att i hela världen fanns det sammanlagt i alla arméer ungefär 25000 fanjunkare. Krigsmakterna stod och föll med dem, om detta var det inte den minsta tvekan. Minns ni hur man sa, att det aldrig kunde bli krig på torsdagar för då lämnade Svenska armén in sin tvätt.

Dessa svenska underofficerare var verkligen en strävsam och fyndig skara. Jag är själv barnbarn till en. Ibland uppstod komplicerade situationer mellan officerarna och dessa djutanter och det gick inte alltid att lösa sådant på smidigaste sätt.

Jag minns en major och bataljonschef, som var ovanligt vrång och kitslig. Han kom att sluta sina dagar med Parkinsons sjukdom, som också gav honom ett öknamn på slutet. Populär var han aldrig. Han lyckades bli ordentligt osams med sin fanjunkare, som fick stiga åt sidan och svälja förtretet. Fast bara för ett tag.

Denne fanjunkare var en driftig och strävsam natur som skaffade sig en välbelägen kiosk där regementsallén mynnade i Älvgatan. Det var ett kalasläge och snart ägde han en kiosk till på annat håll. Affärerna gick så bra att fanjunkaren skaffade sig hyreshus bortåt Sundsta till. Där bodde så kallat fint folk, officerare till exempel.

En dag blev förhållandet mellan majoren och fanjunkaren krisartat på allvar och fanjunkaren blev ordentligt kränkt under sin tjänsteutövning. Hela regementet pratade om intermezzot och tyckte att majoren hade burit sig osedvanligt svinaktigt åt.

Då rann sinnet äntligen på fanjunkaren och han sa helt enkelt upp majoren som hyressgäst. För denne blev det att packa och ge sig iväg till ett enklare hyreshus bortåt Strand. Alla tyckte det var rätt åt honom. Fanjunkaren begärde förflyttning till en annan expedition. Av detta lärde man att aldrig reta en fanjunkare, försvarets stöttepelare. I dag är de allihop kaptener, en fullkomligt orimlig tanke på den tiden.

Från det gamla Trossnäs har jag en historia, där jag givetvis aldrig har legat. Där var en kaptän som var så ful i mun, bland annat för att han inte ville ha några civilister som stod och glodde på honom medan han exercerade med beväringen.

Bo Ancker. Bilden tillhör NWT

Framför allt inte damer. Han härjade och stod i så det hördes över hela exercisfältet. Under ett övningspass kommenterade han halt och kommenterade: - När jag säger att ni ska ta långa steg så ska ni ta långa steg och de ska vara så långa att taskarna släpar i backen på er ...

Damerna avvek snabbt för att aldrig mera återkomma!

Med "Knacka-mackadam-hälsning" till er alla

Bo Ancker

Två brev från rekryten som fick bo på stan

Värnpliktige Bo Anckers militära bana vid Värmlands regemente verkade inte börja alls bra men Ancker fick hjälp med att på reglementsensligt papper och med reglementsensliga marginaler för stämplat skriva följande brev till Chefen för Kungl Värmlands regemente:

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att nattetid få vistas å förhyrt rum i Karlstad.

Skäl: Jag har genom långvarig sjukdom (astma, migrän m m), vilken i synnerhet under senare år förorsakat mig svåra avbräck såväl ekonomiska som beträffande studier och enskild verksamhet, varit förhindrad avlägga den för min framtida verksamhet så betydelsefulla studentexamen. Såsom en absolut sista utväg återstår för mig att söka inträde vid universitetet såsom specialstuderande vid dess humanistiska fakultet. Detta inträdesprov är avsett äga rum hösten 1946, varför jag under den korta tid som står mig till buds, är oundgängligen nödsakad tillvarataga varje tillfälle till studier.

Då jag, som nämnts under ovan, genom min sjukdom har att dragas med ekonomiska svårigheter, är jag nödsakad bibehålla mitt medarbetarskap i huvudstadspressen i största möjliga utsträckning. Detta är dessutom för min framtida verksamhet absolut nödvändigt, därest jag skall kunna återkomma på denna bana efter avslutad militärtjänstgöring.

Med stöd av ovanstående skäl får jag härmed vördsamt anhålla om att min ansökan måtte bli bifallen.

Min bostad är belägen i regementets omedelbara närhet, adress Bryggaregatan 4 I. Jag är tilldelad DG-komp I 2.

Karlstad den 26 juni 1945

Bo Ancker Vpl

Ärendet är rubricerat Vpl 3581-1-44 Ancker, Bo K B:son, angående tillstånd att få bo å förhyrt rum.

KompC vid I 2 Yrkeskompani skriver 27/6 1945: tillstyrkes tills vidare från tjänstens slut till dess början följande dag, utan kostnad för statsverket.

Dagmajor vid I 2 Dagmajorsexpedition instämmer 28/6: tillstyrkes tills vidare enligt kompC.

I I 2 Depåstab avslutas ärendet 2/7 med: Bifalles
F Grevillius Depåchef/F Dahlborg

Det andra brevet, som var på Sveriges Radios brevpapper, skrevs 31 år senare, den 11 maj 1976, även detta till Chefen för K Värmlands regemente och lägg märke till avslutningen.

Herr Överste och Regementschef!

Jag blev härom veckan uppringd av en synnerligen älskvärd herre, bosatt i Stockholm, vilken informerade mig om regementsjubiléet - Har den äran förresten - och han utbad sig viss hjälp, som jag vill minnas han fick.

Vi konverserade vidare en stund och slutligen kunde jag inte hålla mig längre utan konstaterade att jag alltså var bortglömd. Förlägen tystnad och därpå förklarade jag, att jag så gott som hela mina militära tid har tillhört K Värmlands regemente. Faktiskt. Med start i maj 1945. Om någon i samband med jubiléet öppnat den famösa Kungl Värmlands regementes kamratförenings årsskrift år 1945, så finns där inte mindre än två (2) bidrag av undertecknad. Det var då det.

Nåja, jag säger inte så mycket om det, att man inte kan hålla reda på en studentmalaj, kyrkobokförd hos kapten Löwenhielm på Depågarnisonskompaniet och tjänstgörande å Femte militärbefälssta-

ben som generalens ordonnans. Jag var stabsordonnansen inom Milot, det fanns bara en i varje Milo. Nu finns de inte alls.

Jag kan berätta om Axel Rappe, om Sven Salander (Kalle Kanon), om Bertil Uggla, om landshövding Wennerström, om överste Pira, om överste Lindqvist (Kalle Ballong), om den stora stabsövningen april-maj 1960, då jag skadades vid skjutning med Pansarskott. Och mycket annat. Men det ska jag inte göra just här och nu.

Jag tjänstgjorde under denna tid på kvällar och nätter på salig Karlstads Tidningen och klarade på så vis min journalistiska volontärtid. Bodde i stan i inackorderingsrum på baksidan av "Sockerlottet" (jag har astma sedan barnsben) m m, etc, o s v.

Hur det kom sig att jag hamnade på I 2? Jo, jag ville dit. Och det var så rent sensationellt att en K-gruppare från Stockholm frivilligt sökte till landsorten, att man alldeles tappade koncepterna och sände mig till Gävle och I 14. Men jag stod på mig och var inom 48 timmar i Karlstad. 48 timmar senare nerskrevs jag i besiktningssgrupp 4. I dag hade jag nog frikallats helt. Synd, för det var en fin tid, min fattiga och lyckliga ungdom i Karlstad, där jag inte hade några rötter alls. Men det har jag nu. (Det blev långt det här ...)

Därför överlämnar jag följande dossier som gåva till regementsmuseet (eller till närmaste papperskorg). Håll till godo hur det än blir.

Sista veckan i maj är jag i Karlstad för reportage av olika slag. Jag har lovat att visa min maka K Värmlands regemente utifrån så att hon får se att det är Sveriges längsta och dammigaste kaserngård.

Med vänliga "knacka-mackadam-hälsningar" Er

Bo Ancker

Tiden före det ständiga

Goldaten Penningberg

Dikten funnen bland Major J Alstermarks efterlämnade papper. Antagligen från 1830-talet. R A

Klockan kallar ren till grafven
Hvem har nedlagt vandringsstafven?
Jo, en vedermödans man
Han fick kämpa, han fick lida
Men fördraga, men förbida
Ack, med glädje kunde han

Mången dag han blott fick skörda
Smärta, plåda, vedermöda
Af en svag och bräcklig kropp
Mången natt han förr fick sakna
Eller ock oroligt vakna
Då en mulen dag gick opp

Men när han på Jesum tänkte
Sjelfva hoppet honom skänkte
Mod uti sitt qvalda bröst
Hvad är plågan, hvad är nöden
Emot arvet efter döden
Emot himlens ljus och tröst

Sof då godt i jordens sköte
Snart till ditt, till englars möte
Komma de som blifva kvar
Sonen, barnen, som du lärde buden
Tror och älskar samma Guden
Allas Hjelpare och Far

Fast de dagar äro flydda
Då de lemna få den hydda
Der de sågo dagens ljus
Men så spridda och i verlden
Älskar de ej lustan, flården
Endast himlens sanna ljus.

Utdrag ur överste C O Nordensvans Närkes och Värmlands historia av 1905. Utgiven av Norstedts förlag. Boken finns ej på Karlstads Stadsbibliotek och är troligen specialbeställning av Värmlands regemente.

Värmlands regemente, som erhöll sitt manskap från Värmland med undantag för dess östligaste del, var före 1812 förenat med Närkes regemente - vilket 1893 förenades med Lifregementets grenadjärkår till ett regemente, som 1904 fick namnet Lifregementets grenadjärer - och kallades Närkes och Värmlands regemente.

Detta regemente räknar liksom de flesta äldre lantregementen sin härkomst från 1634 års regeringsform genom vilken det inhemska krigsfolkets indelning i regementen bestämdes liksom regementenas fördelning mellan landskapen, men i själva verket går det tillbaka till 1623, då konung Gustaf II Adolf ordnade det inhemska infanteriets indelning i tio stora regementen af vilka trupperna i konungens broders, hertig Karl Filips, förra hertigdöme utgjorde ett regemente.

Före Gustaf II Adolfs tid var infanteriet ordnat i fänikor om 300-500 man, vilkas antal växlade och vilka tidtals förenades i regementen under särskilda överstars befäl. I Värmland och Dalsland uppsattes två fänikor.

Den äldsta värmlandsfänika man känner är Peder Larssons fänika, vars räkenskaper för år 1560 och närmast därefter följande år finnas i behåll. Värmland tillhörde från Erik XIV:s tid konungens yngste broders, hertig Karls, hertigdöme, vilket utom Värmland omfattade Södermanland, Närke och en liten del av Västergötland och efter hertigens tronbestigning övergick till hans yngre son Karl Filip. Allt inom hertigdömet uppsatt krigsfolk stod under hertigens och under honom vanligen under en översytes befäl och utgjorde sålunda ett stort regemente. Värmlandsfänikorna deltog helt eller delvis i krigen med Danmark

och Ryssland under denna tid.

Efter hertig Karl Filips död 1622 indrogs hertigdömet, men vid infanteriets ordnande året därpå förenades allt manskap från Södermanland, Närke och Värmland till ett regemente, vanligen kallat storregemente, under Alexander Leslies befäl. Det stora regementet delades dock genast, så att "Alexander Leslies regemente", som det vanligen kallades, i 1623 års rulla endast upptar kompanierna från Närke, Värmland och Dalsland, 13 till antalet, vilket antal sedermera undergick ständiga växlingar. När regementet icke kallades efter sin chef, benämndes det Närkes och Värmlands, vilket namn blev fastslaget genom 1634 års regeringsform. Det erhöll härefter sitt manskap endast från dessa landskap.

Hertigdömet krigsfolk hade deltagit i Gustaf II Adolfs första krig med danskar, ryssar och polacker, men det låter sig icke göra att utgrunda, var närkingar och värmlänningar var med. När konungen omsider 1626 med kraft upptog kampen med polackerna och gjorde Västpreussen till krigsskådeplats, steg Leslie med 12 kompanier närkingar och värmlänningar ombord på den flotta med vilken konungen i juni översegelade till Pillau. Regementet deltog i kriget till 1628, då dess återstod fördes hem.

Sedan regementet blivit uppbragt till 1200 man, fick dess ena hälft, fem kompanier under den nya regementschefen, den frejdade Axel Lillie, ingå i den här med vilken Gustaf II Adolf midsommardagen 1630 landsteg på Pommerns kust. Den svenske konungen hade tagit sig an de förtryckta tyska protestanternas sak och gick nu att bekämpa tyske kejsarens och katolikernas segervana och övermodiga härar.

Närke-värmlänningarna deltog i det nu följande fälttåget och i det ärofulla slaget vid Breitenfeld den 7 september 1631; där de kejserliga under sin hittills segerrike fältherre Tilly blev i grund slagna. Med 512 man på åtta kompanier hade

knektehällets införande

regementet tillika med dalkarlar och finnar under de förras chef Åke Oxenstjerna ingått i en av de brigader eller slaghoppar som hade sin plats i första linjen.

Närke-värmlänningarna följde sedan Gustaf II Adolf genom västra Tyskland in i Bayern och tog under Lillies befäl en verksam del i stormningen av fästet Marienburg vid Würzburg, där större delen stannade som besättning, under det en mindre del följde konungen. Med en del av sin styrka, en del som tidtals uppgick ända till 1200 man, deltog regementet i fortsättningen av trettioåriga kriget i Tyskland och bland annat i slaget vid Wittstock den 24 september 1636 och sannolikt i andra slaget vid Breitenfeld den 23 oktober 1642, under det en andra och föga mindre del under åren 1643-1645 kämpade med danskarna i Bohuslän och i Värmland vid Eda och Morast, den så kallade Hannibalsfejden.

Efter krigets slut återförenades regementet i hemorten 1649 men det dröjde inte länge, förrän det åter kallades till krigisk verksamhet. I juli 1654 mönstrades regementet i Stockholm med omkring 1000 man i åtta kompanier och fördes därefter sjövägen till Sveriges nya besittning Bremen i norra Tyskland, varefter det intog vinterkvarter i Pommern. Det fördes nu av överste von Essen af Zelle.

Konung Karl X Gustaf beslöt emellertid att bekriega Polen och i juli 1655 samlades i Pommern under fältmarskalken Wittenbergs befäl en till 20000 man uppgående svensk här. I denna ingick även Närkes och Värmlands regemente, av vilket ytterligare två kompanier blivit överförda och förlagda i Stettin och andra städer.

Den 3 juli bröt hären upp från Stettin och tågade söderut. I landskapet Posen

förenade den sig med konungens trupper och sedan bar det av med rastlös fart. Den polska huvudstaden öppnade sina portar och vid Opoczno stod det första slaget. I september hade man hunnit till den befästa staden Krakau, som snart intogs. I fästningen inlades bland andra trupper två kompanier av Närkes och Värmlands regemente, vilka under Paul Würz deltog i stadens tappra försvar och

Öfverste Axel Lillie

i dess uppgivande i augusti 1657. Om regementets vidare deltagande i den polska fejden känner man intet. Troligen var åtminstone någon del med konungen på hans äventyrliga tåg till södra Polen, och regementets förluster var stora, fastän förstärkning hemifrån erhöles flera gånger.

På sommaren 1657 var regementet med större delen sin styrka i norra Tyskland. Sedan två kompanier blivit lämnade i Stettin, fördes återstoden eller åtta kompanier med 550 man i början av oktober sjöledes till Frederiksodde (nuvarande Fredericia) i Danmark. Detta land hade anfällt Sverige och Karl X Gustaf stod nu i begrepp att från söder angripa

Knekten Blom

När knekten Blom i kriget skulle fara
Han var så rädd att han skulle gå åt
Och för att arma livet sitt bevara
Han köpte sig en halvtum tjocker plåt
Till en skraddare i hast
Gick han då med sorg och smärta
Och sa att mitt för hjärta
Denna plåten strax sy fast

Och skraddarn han tog plåten och han
sydde
Där han trodde Blom sitt hjärta bar
Ej något men den arme knekten skydde
Han gick i striden som en heders kar
Men vid trossen var han jämt
Aldrig med där kulor gällde
Han var så rädd när det smällde
Och själv så sköt han ej ett enda skott

Men så en dag så sade kaptenen
Nej, hör du Blom, nu är det allt din tur
Sträck upp dig karl, stå ej och skälv i
benen
En knekt får ej se trumpen ut och sur
Blom han sträckte på sin rygg
Nog försökte han sig bröst
Och för att så sig riktigt trösta
Så tog han sig en själaknäpp

Men den dagen blev het och kulorna de
surra
Kring öronen på Blommen så han blev
Helt vimmelkantig och for som en snurra
När dödsängeln hans testamente skrev
Nej, här går inget riktigt till
Här kan lemmarna bli bräckta
Visst är det dumt att illa fåkta
Hellre då att ut från faran fly

Men när han skulle över gärsgårn hoppa
Då small ett skott och kulan träffa prick
Helt ångestfullt han tog sin hand och
stoppa
Varest det sved och med en sorgsen blick
Hov med detsamma upp ett skratt
Där satt plåten, där satt räddarn
Och tusan djävlar i den skraddarn
Han visste nog var hjärtat satt

Krigsmannaeden 1860

Carl XV tillträdde som konung 1859 och blev därmed högste chef för Sveriges krigsmakt. Han dog 1872. Den ed som avkrävdes anställda i den svenska krigsmakten följer här:

Jag N N lofvar och svär, vid Gud och hans Heliga Evangelium, att jag städse skall vara min rätte Konung, den stormäktigaste Furste och Herre, Carl XV, Sveriges, Norges, Götes och Wendes Konung, samt det Kungliga Huset huld och trogenes.

Jag skall också med lif och blod försvara det Konungliga väldet samt Riksdagens rättigheter; allt i överenstämmelse med Rikets Grundlagar dem jag skall till alla delar skall lyda och efterkomma.

Och som jag blifvit i Rikets krigstjänst anställd, så vill och skall jag med nit och trohet, utan våld och egennyttia, uppfylla alla de pligter mig i tjensten nu åligga eller framdeles åläggs kunna, med lif och blod Konung och Fädernesland försvara, wisa förman vörndnad och hörsamhet, icke uppenbara hvad efter lag och serskilda föreskrifter hemliga hållas bör, samt i öfrigt mig som en redlig och trogen krigsman, manligen och väl förhålla.

Detta lofvar jag på heder och samvete hålla så sant mig Gud hjelpe till lif och själ.

Den gamla avskriften synes inte vara så särdeles väl rätt stavad utan har förmodligen förändrats vad gäller stavning under tidens lopp. Men andemeningen med eden är kristallklar.

Tiden före . . .
Fortsättning från sida 7

sin motståndare. Regementet kom fram tids nog för att få vara med vid stormningen av Frederiksodde, där det sedan blev kvar. Sjukdomar grävde stora luckor i dess led så att det inneslöt föga mer än 100 man, när det med hären gick över Lilla Bält den 30 januari och Stora Bält den 7 februari 1658. Danske konungen skyndade sig att sluta fred och spillrorna av regementet återvände efter fredsslutet till hemorten.

Med icke mindre styrka än den utomlands varande hade regementets hemmavarande del fått utkämpa heta strider i Halland, Bohuslän och i Värmlands skogsbygder vid de till Norge ledande vägarna, där Eda skans blivit uppförd.

Kriget med Danmark utbröt ånyo i augusti 1658 och med elva kompanier fördes regementet över till Själland - fyra lämnades hemma att tillika med uppbyggd allmoge försvara gränsen - varefter det deltog i beläringen av Köpenhamn och den misslyckade stormningen natten till 11 februari 1659.

Sedan fredlig tid åter inträtt 1660, fick regementet återvända hem men delar måste länge hålla besättning i de med Sverige nu förenade städerna i Halland.

Fänikorna

Manskapet till fänikorna och till regementet erhöles i första hand på frivillig väg, i andra hand genom utskrivning på grund av den från hedenhös bestående skyldigheten för varje man att delta i örlog, när sådan påfordrades.

Utskrivningen förrättades av fogden och regementschefen eller av två ombud av adeln i närvaro av häradshövdingen och tolvmannanämnden. Till krigstjänst uttogs i första hand såsom självskrivna allt löst folk, kringvandrande hantverkare och andra, i andra hand de drängar som lättast kunde undvaras och slutligen bönder och bondsöner från de gårdar som hade största antalet sådana.

För utskrivningen indelades vanligen alla besuttna bönder i rotar om tio hem-

man av krono- och skattejord, tjuvä av frälsejord, varefter en man uttogs ur varje rote. Denne man uttogs av bönderna själva eller av adelsmannen, som ägde frälsejorden, och inget hindrade rotedelägarna att leja en främmande karl, vilket under tiderna lopp alltmer blev fallet. Utskrivning skedde särskilt för Närke och särskilt för Värmland. Den ägde vanligen rum så ofta som behovet krävde, under krigen stundom två gånger på ett år. Så uttogs under krigsåren 1656 och 1657 icke mindre än 1053 man.

Tidigare var det ingalunda ovanligt att utskrivet manskap hemförlovades efter ett fälttågs slut och kanske ännu en gång utskrevs. Men år 1600 bestämdes att ett visst antal manskap ständigt skulle finnas i varje landsända och underhållas av kronan och Gustaf II Adolf påbjöd att ingen knekt - så kallades vanligen soldaten - fick avskedas annat än vid mönstring av därtill förordnad mönsterherre samt att envar skulle tjäna tjuvä år, om han inte var sjuk eller lam eller deltagit i tio krigståg. Härigenom fick trupperna en till viss grad fast sammansättning.

Man skilde under denna tid inte mycket mellan över- och underbefäl och länge betecknas allt befäl med ordet officerare. Småningom började man dock skilja mellan "över-officerare" och "under-officerare". Såväl de förra som de senare utnämndes vid fänikorna av hövitsmannen men redan före Gustaf II Adolfs tid erhöles alla officerare fullmakt av konungen. Vid generalmönstring kunde mönsterherren avskeda gamla och orkeslösa officerare samt till kungl maj:ts vidare förordnande antaga nya. Underbefälet antogs av regementschefen och avskedades av honom eller av generalmönsterherre. Stor olikhet rådde mellan officerarnas ålder, det fanns vanligen både mycket unga och mycket gamla i alla grader.

Den utskrivne, "lagskrivne" eller "ny-skrivne" som han kallades, uppbar av sina kamrater i roten, "rotesällar", ett sammanskott i penningar, så kallade rotepenningar, för vilket han skulle an-

skaffa åt sig "undervärja och kläder" men i övrigt fick behålla. Då värja, såsom vanligen var fallet, och kläder anskaffades av kronan, drogs kostnaden av därför och omhändertogs av befälet.

Avlöningen

Knektarnas avlöning utgjordes av årslön så länge de vistades hemma hos sig eller var förlagda i borgläger (inkvartering) på kronans slott, hos präster eller allmoge, månadssold, om de dragit ut i krig. Hårtill kom kläde med vissa alnar för varje grad. Under tjänstgöring i fredstid bestods även fri föda men i krig fick knekten köpa sig mat hos marketentarna. Dock utgick avlöning även i annan form än penningar eller spannmål, nämligen i avdrag på utskylderna för knektar, som innehade egna hemman eller för deras faders eller husbönders gårdar eller också genom att tilldela knektarna åttondels hemman, fria från alla ovissa pålagor, jämte en viss hemmansränta eller annan gottgörelse. Det senare sättet var fullständigt genomfört vid regementet vid mitten av 1600-talet.

Avskedade knektar, som under sin tjänstetid blivit "förlamade", ävensom änkor efter i krig avgånget manskap, erhöll för viss tid skattefrihet för sina hemman eller motsvarande ersättning i räntor eller försörjning på kronans slott och gårdar, eller också kunde de förra bli upptagna på Vadstena krigsmanshus, som, inrättat av Gustaf II Adolf, öppnades 1647.

Befälet avlönades med spannmål, kronotiondespannmål, och erhöll i mån av tillgång hemman till bostad. För varje grad skulle avlöningen motsvara ett viss belopp i penningar, dess årliga uträkning vållade mycket besvär.

Rörande beklädnadens utseende fanns vid början av denna tid inga bindande föreskrifter. Klädernas snitt var den på landsbygden vanligast förekommande och deras tillverkning var innehavarens ensak, liksom han fick förse sig med vad han ytterligare behövde. Lämnade kronan något, skedde det mot avdrag på avlöningen. Detsamma var förhållandet

med vapen och övrig personlig utredning. Vanligen uppbar regementschefen en del av det belopp som erfordrades till beklädnaden och besörjde densamma, liksom kronan på samma sätt lämnade pikar och muskötter.

Karl X Gustaf bestämde emellertid visst snitt på kläderna och viss färg för varje regemente. Närkes och Värmlands regemente fick därvid gröna jackor och vida röda knäbyxor. I dessa bestämmelser gjordes 1675 vissa ändringar och fastställdes därvid färgen på uppslagen, som blev olika mot rockens färg. Efter ytterligare ändringar 1683 bar Närkes och Värmlands regemente röda rockar med blå uppslag, vilka dock snart kom att bytas ut mot blå rockar. Till dräkten kom ytterligare grå filthatt med stora brätten, uppfästa på högra sidan.

Bevapningen och stridsättet stor i nära samband med varandra. Den förra utgjordes dels av pikar eller spetsar av olika slag, dels av eldvapen, vartill kom mer eller mindre fullständiga rustningar som skydd. Till strid ställdes de pikbeväpnade, pikenerarna, i mitten, de med eldvapen försedda, musketerarna, på flyglarna.

Gustaf II Adolf minskade pikenerarnas men ökade musketerarnas antal. Pike-nerarna förde nu en 4-5 meter lång pik, svärd och något lättare utrustning än förut, musketerarnas musköt med luntlås - med brinnande lunta - vartill som stöd användes en lös gaffel, svärd och stormhuva. Muskötpatronerna förvarades i en bantlertaska, buren i en rem över ena axeln. I den "svenska brigaden", som under Gustaf II Adolfs tid räknade 1200-1500 man och utgjordes av manskap från olika regementen, var de båda slagen av manskap, vilka numera stod på sex leds djup med möjlighet till dubbling på tre led, så ordnade att de på fördelaktigt sätt kunde understödja varandra. Under den följande tiden minskade brigaden ända till 200 man. Rustningar och stormhattar avlades allt mera och vid slutet av 1600-talet bars pikar endast av en tredjedel av manskapet.

Lefve Trossnäs!

En välskriven och innerlig dikt av Hugo Falk den 6 augusti 1921 i anledning av invigning av minnesstenen på Trossnäs fält, tryckt av Grundels Boktryckeri Kristinehamn 1921. Försedd med bläckskrift "Fröken Malin Geijer tillgifnast från författaren".

När apeln stod hvit som en smyckad brud hos knekten vid torpets grind, och syrenen skickade sommarens bud med doftande västanvind, då kysste soldaten sin hustrus lock och lämnade lie och vält, drog på sig konungens blåa rock för att tåga till Trossnäs fält.

Där kommo de alla, se'n goda mil de trampat på vägens gräs, Älfdal och Jösse och Grums och Kil Och Lif och Nordmark och Näs, där kommo de alla gevärd vid gevärd i stolta och trotsiga led, med blanka knappar och blankt bandolär de tåga till Trossnäs hed.

Gråa af dammet, men spänstigt och lätt marschera de gossar blå, och solen skiner på bajonett och på numro tjugotvå, och lägret hvimlar af glada lag, det glittrar af hvita tält - och så du smyckar dig dag för dag välsignade Trossnäs fält.

Vi sköto i skogen - vid Gumpetan det stått mången strid så hård, och tusen gånger vi ha lagt an mot sjukhusets lummiga gård. Hvad glans öfver midsommarns jösshärskast, hvilket spring då vi kädjan spred, hvad ljuflig hvila under en rast på den åldriga Trossnäs hed!

Aldrig jag glömmer i kvällens ljus kompaniluckans grusade gång, emellan tältens krithvita hus hvad upptåg, hvad skämt och sång! Men åter din klara sol går opp, reveljen klingar så gällt, ur luckan tågar tropp efter tropp ut på vaknande Trossnäs fält.

I hjärtat vi gömma allt hvad du gaf
af arbete, allvar och dans,
nu stå vi inför din öppnade graf
med minnenas friska krans.
Vi lägga den vördsamt ned på din jord
och rördä, led efter led,
vi böja knä och hviska ett ord:
haf tack, gamla Trossnäs hed!

Haf tack du gamla! Sen stenen här
vi ägnat tiden som flyr
du hör väl aldrig ett Hvila gevär!
Färdigt gevär! Ge fyr!
Men hvarje torfva af minnen är full
från mess, från kasern och tält,
vi ville lägga oss ned på din mull
och kyssa dig, Trossnäs fält!

Och nu, kamrater, ett rungande hell
för vår mandoms älskade trakt,
där först vi hörde trummans appell,
där först vi lärde Gif Akt,
för minnenas sköflade helgedom,
snart jämnad af åkerns vält
i morgon naken och öde och tom,
ett lefve för Trossnäs fält!

Hugo Falk

Det kom ett brev

Fermersrud Sölje den 16/3 1920

Kapten J Nordström

Eftersom Kapten har lofvat, så är jag
högst tacksam om han skaffade mig en
liter brännvin, som vi skulle använda för
medisin.

Karnse det kunde passa att få den till Näs
eller pr post (om det går för sig) och torde
jag få veta priset då, så skall jag betala
till Kapten.

Högaktningsfullt

A G Johannesson

**Brevet finns i original på regements-
muséet**

Tiden före . . . Fortsättning från sida 9

Regementets äldsta i behåll (i livrust-
kammaren i Stockholm) varande fana är
livfanan från år 1658. På den ena sidan
har den Närkes vapen, två korslagda pi-
lar och fyra silverrosor, jämte inskriften
"Artibus et Armis Recuperatur Gloria",
med vett och vapen förvärvas äran, på
den andra Värmlands vapen jämte in-
skriften "cum Deo et Victricibus Armis",
med Gud och segerrika vapen.

Strider i och kring Sverige

Karl XI hade övertagit regeringen och
av sina förmyndare blivit inledd i krig
med Brandenburg, vilket 1675 ledde till
krig även med Danmark.

Bland de trupper som i september nämnda
år samlades i Värmland, i trakten av
Eda, var fem kompanier med 800 man
av Närkes och Värmlands regemente
under överste Gyllenspetz. Den förfallna
skansen vid Eda sattes i stånd och vin-
tern förflöt lugnt.

I början av 1676 deltog fyra av regemen-
tets kompanier i de strider som utkäm-
pades i Vänersborgstrakten och Bohus-
län, varefter en del av regementet fick
vara med om den ärofulla segern vid
Lund.

Svenska flottan hade blivit besegrad av
den danska och detta hade gjort det möj-
ligt för danske konungen att landsätta en
här i Skåne och att bemäktiga sig hela
detta landskap. För att möta fienden sam-
lade Karl XI i mitten av oktober vid
Ljungby i södra Småland vad han kunde

få ihop av trupper. Bland dessa var 260
man, en skvadron, av Närkes och Värm-
lands regemente under överstelöjtnant
Thomsons befäl.

Med 3050 man till fots och 8250 till häst
bröt Karl XI upp den 24 oktober och tå-
gade mot Helsingborg. Vid Kävlingeån
nära Lund spärrade danskarna vägen för
honom och under väntan grävde köld,
nöd och dåliga kvarter djupa luckor i
svenskarnas led. Under natten till 4 de-
cember bröt Karl XI dock upp, gick över
Kävlingeån och skyndade mot Lund.
Även danskarna ilade dit och här kom
ett blodigt slag till stånd. Längre vägde
striden mellan kavalleriet till vänster om
det svenska infanteriet men när den slut-
ligen avgjordes genom högra kavalleri-
flygelns anfall i danskarnas rygg och
mörkret bredde sin slöja över slagfältet,
återstod av den vid slagets början 117
man starka närke-värmlandsbrigaden så
få kämpar att de förenades med någon
annan brigad, man vet inte vilken.

Genom upprepade utskrivningar följande
året bragdes regementet upp till full styr-
ka och dessutom uppsattes 1000 "sjät-
tingar" och "tiomänningar" samt 150
dragoner, allt övertaligt manskap. Delar
av regementet kämpade detta år i Skåne,
Bohuslän och Värmland. Med 800 man
i två skvadroner under överstelöjtnant
Thomson och major Stjerna deltog rege-
mentet i slaget vid Landskrona den 14
juli. Under de båda följande krigsåren
träffas regementets delar, betydligt
omblandade, vid Göteborg och i Värm-
land. Fred slöts i september 1679.

Besök Värmlands Regementes Museum

Det är en givande historiektion
att där ta del av regementets fälttåg

Ring 054-10 47 04
och beställ guide

Bli medlem i museiföreningen
Årsavgiften är 20 kr som betalas
till postgiro 85 47 99-4

Regementsmuséet ger kunskap om generationer

Ett regementes historia måste bevaras och levandegöras. För detta krävs intresse, pengar och museala föremål i lämpliga lokaler.

Efter 2. världskriget utnyttjades inte längre krigsrättssalen i kanslihuset. Denna och intilliggande rum blev Värmlands regementes första museum på initiativ av regementschefen överste Fredrik Grevillius.

Han uppmanade personalen att till muséet lämna allt sådant som kunde vara intressant ur museal synpunkt. Detta kunde vara vapen, uniformer, böcker, fotografier med mera. Dessutom erhöles tillstånd av Armémuseum att få deponerade vapen och uniformer av äldre modell, som hade använts vid regementet.

1948 hade regementet fått så många föremål att man kunde inreda regementets första museum.

En museikommitté startade 1975 med att flytta och modernisera muséet. Idén härvid var att man i stället för att samla en mängd föremål skulle kunna följa regementets historia från dess födelse och att viktigare historiska händelser skulle skildras under mottot "Regementet i bygden i tiden".

Vid regementets 350 årsjubileum 1976-09-11 invigdes det nya moderna muséet i nuvarande lokaler av dåvarande chefen för Värmlands Museum, Gösta von Schoultz. Alla var överens om att museigruppen hade lyckats över förväntan med projektarbetet.

Vi hade nu fått en permanent utställning som kunde utvecklas och ge en pedagogisk helhetsbild av regementets historia. Förutom de museala samlingarna finns bland annat ett förnämligt bibliotek, en

fotosamling, ett soldatregister och soldatortet i östra parken.

Vi har låtit tillverka två fältjagarfanor och har porträtt av Värmlands regementes förste chef, överste Cederström. Han var regementschef i 28 år 1812-1840 och hans sabel hänger bredvid porträttet liksom ett foto av hans egendom Bråte i Segerstads socken. Ett harnesk från 30-åriga kriget har lånats ut av Segerstads kyrkoförsamling till muséet.

Tack alla Ni som på ett engagerat och hängivet sätt har arbetat för muséets utveckling. Era goda insatser för regementet är föredömliga och efterföljansvärda. Nu arbetar vi för att Regementsmuséet får bli kvar i Karlstad och helst i nuvarande lokaler.

Bertil Löfgren
Ordförande Värmlands Regementes Museiförening

Kamratföreningen blir kvar i Karlstad

Ordförande Värmlands regementes Kamratförening, överste 1.gr Dan Snell, skriver ett personligt och engagerat brev till Värmlandsörnen.

Det är utifrån många utgångspunkter sorgligt att den militära verksamheten på kasernhöjden i Karlstad nu går mot sitt slut. Mycken kritik kommer, även framgent, att riktas såväl mot beslutet som sådant som mot det sätt på vilket beslutsunderlaget hanterades.

Ställningstagandet är emellertid oåterkalleligt. Det som nu återstår att göra är därför att ta avsked av knektlivet på I2-höjden på ett sätt som går till hävderna. Jubelmuckprogrammet torde tillfreds-

ställa även högt ställda anspråk på firandenivå. Här finns sålunda alla de inslag som borde kunna skapa en glansfull och minnesvärd dag för en förhoppningsvis stor publik.

Vi har därför beslutat att i varje fall tills vidare ha Karlstad som bas för Kamratföreningen.

Alldeles klart är att flyttningen av regementet ökar Kamratföreningens betydelse såväl som bärare av traditioner som sammanhållande kraft.

Det är därför min varma förhoppning att jubelmuckdagen skall ge föreningen många nya, aktiva medlemmar.

Kämpa!

Dan

Värmlands Regementes Kamratförening har nära 800 medlemmar

De representerar åldrar från 20 år upp till 90 år och mera. Äldste medlemmen är född 1900.

De håller nära kontakt med sitt regemente inte bara i tjänsten utan har under åren skaffat sig många goda vänner inom regementet. Där om vittnar de personliga meddelanden som kan läsas på inbetalningskortet för årsavgiften.

Medlemsavgiften
är oförändrat
20 kronor per år
Postgiro 26 26 13-3

Jubelmuck -94 - Idén som

Idén att en dag i juni ordna en Muckardag för alla som under årens lopp gjort sin rekryttjänst, repövning eller varit anställda som befäl eller civilpersonal eller haft annan anknytning till Värmlands regemente kom från Lars "Bläckis" Bäckström 1993. Mucka en gång till kan man säga. Det är helt i stil med värmländsk tradition att göra gravöl till en gladare fest.

Lars "Bläckis" Bäckström har varit stamanställd vid I 2 en kort period, varit personalvårdare under rep.tjänstgöringar, ordnat med muckarfester under 1950- och 60-talen, sigtseeing och underhållningsprogram för nyinryckta. Han har under de senaste 7 åren också ordnat nostalgifester för karlstadsbor i förskingringen på Restaurang Sandgrund med stort deltagande.

Värmlandsörnen frågar Roland Collander, som tillsammans med Bläckis sitter i ledningen för evenemanget, hur detta kunnat ordnas. Collander berättar:

- När Bläckis tog kontakt med mig, lät jag idén gå vidare till styrelsen för Kamratföreningen. Dess ordförande, regementschefen överste Dan Snell, tyckte precis som vi att det var en bra idé. Överste Snell underströk dock vikten av att det inte fick belasta personalen på I 2 och heller inte kosta myndigheten några pengar.

- En kommitté bildades bestående av representanter från myndigheten I2/Fo52 och alla intresseorganisationer inom I 2, I2 IF, I2 Skytteförening, Museiföreningen, Hemvärnet och FOS Frivilliga Försvarsorganisationerna (lottor, bilkårister etc). Kommittén utsåg mig som sammanhållande och handläggare att tillsammans med idégivaren Bläckis genomföra tillställningen.

- Det beräknas att cirka 50-60000 soldater, repgubbar, befäl och civilanställda har passerat I2:s grindar sedan krigsslutet. Vi hoppas och tror att det kommer mellan 3000 och 8000 personer och det kommer vi att klara av!

- Eftersom detta inte får kosta något, måste det självfinansieras. Det innebär att det måste tas ut någon form av avgift av besökarna. Kostnaden torde hamna i närheten av vad en entrébiljett till Restaurang Sandgrund kostar. Men det är mycket gratis också. Förhandlingar om rabatter och förmåner har givit resultat, se rabattlistan. Och se på programmet!

Detta blir en heldag tillsammans med Värmlands regemente, säger Roland Collander och ägnar sig åt telefonen igen som enträget påkallar uppmärksamheten.

Sätt in kr 100 senast 30 april på postgiro 31 31 52-1. Märk talongen med Jubelmuck och texta Ditt namn och adress.

Harald Persson

Kommittésammanträde 14 mars -94. Fr v Roland Collander och Rune Linder vid bordets kortända

Fr v Lars "Bläckis" Bäckström och Roland Collander i full verksamhet

blir århundradets kamratfest

Preliminärt Program

Nostalgidagen på I 2 lörd 4 juni 1994

10.00 - 12.00 Organiserad samling i kompanier och plutoner, lumparminnen m m.

12.15 - 13.30 Alla samlas på kaserngården framför scenen. Välkomsttal av Regementschefen. Hemvärnets musikkår. Fanparad och artistuppträdande.

10.00 - 18.00 Fria aktiviteter. Bussar till skjutbanan (testa Dina skjutkunskaper). Utställningar i Muséet, Gymnastiksalen, Gamla matsalen, Kaserngården.

Försäljning av överskottsmaterial.

Alla lokaler öppna för visning, kanslihus, mäss, filmsal, markan, logement m m.

Sommarserveringen vid Regementets festplats och olika näringsställen har öppet. Matsalen. Mässen. Koktross på Kaserngården. Gatukök.

Filmförevisning nonstop.

14.00 Tillträde för allmänheten.

16.00 Artistuppträdande och kändisparad.

18.00 Grindarna stängs.

10.00 - 01.30 Nostalgidans på Regementets dansbana vid Sandbäckstjärn och på Restaurang Sandgrund och Stadshotellet.

Med reservation för ändringar.

JUBELMUCK -94
Lördagen 4 juni kl 10-18
på I2 kaserngård
För endast 100:-/person
får Du vara med.

Biljetter beställes senast 30
april på postgiro 31 31 52-1
Texta namn och adress
på talongen

Årets största kamratträff

För alla som gjort "lumpen", repövning eller anställda genom tiderna! En dag som aldrig återkommer. En dag Du aldrig kommer att glömma.

Hemvärnets musikkår.

Vakt- och fanparad.

Artist- och kändisparad.

Dans på regementets dansbana kl 20.00.

Ärtsoppa med bröd, smör, ost och dryck.

Kaffe med dopp så länge lagret räcker.

Skjutningar (testa Dig själv) på korthållsbanan och Sanna Södra (bussar kommer att köra).

Försäljning av utskottsmaterial.

Utställningar (muséet och gymnastiksalen).

Utlottning av jättefina vinster på entrébiljetten.

Värdecheckar, rabatter eller andra förmåner hos SJ, Värmlandstrafik, Karlstads Buss, Karlstads Taxi, Bomstadbadens Camping (husvagnsplatser, stugor och rum), Restaurang Sandgrund, Stadshotellet m fl.

Dessutom får Du köpa I 2 jubileumsmedalj i guld för endast 20:-

På kvällen anordnas nostalgidanser (förutom Regementets dansbana) även på Restaurang Sandgrund och Stadshotellet.

Anmälan till alla dessa begivenheter gör Du per telefon 054-10 46 97 (I 2) eller 054-11 89 89 (kväll)

Minnestallrik

Värmlands Regementes Kamratförening har inför 4 juni beställt en minnestallrik, som på framsidan har bilden av kanslihuset och texten "Kungl Värmlands Regemente 1913 - Karlstad - 1994".

På baksidan finns texten "Denna minnestallrik är utgiven i begränsat antal av Kungl Värmlands Regementes Kamratförening med anledning av Värmlands Regementes flyttning från Karlstad till Kristinehamn 30 juni 1994"

Rabatter och förmåner

Mot uppvisande av I2-biljett gäller följande rabatter och förmåner:

Statens Järnvägar

25 % på alla tågresor inom Sverige. Gäller i 10 dagar under tiden 1/6-10/6 1994.

Biljetterna skall beställas hos SJ i Karlstad, telefon 054-143350, fax 054-143330.

Värmlandstrafik

50 % på alla bussresor. Gäller lördagen 4/6.

Karlstadsbuss

Fria resor lördagen 4/6.

Karlstad Taxi

20 % på alla taxiresor lördag 4/6 och söndag 5/6.

Bomstadbadens Camping

25 % på husvagnsplatser och stugor fredag 3/6 - söndag 5/6.

Restaurang Sandgrund

40 kronors rabatt på entréavgiften den 4/6.

Stadshotellet

Specialpris på rum 250:-/person inklusive frukost.

Utlottning av vinster på entrébiljetten.

Minnestallrik beställes genom att Du sätter in kr 200 på Kamratföreningens postgiro 26 26 13-3.

Ange Minnestallrik på talongen och texta tydligt Ditt namn och fullständig adress. I priset ingår emballage och porto.

Museiföreningen fick ny kassör

Ur stugan tittar bonden med undran och med skräck.

Carl Snoilsky's ord täcker väl Erik Bengtsons minnen från sin vandring i Värmland 1990, när han iklädd uniform m/86 med ståndkrage och regementets nr 22 i gult på axelklaffarna, med kalvskinnsmaran på ryggen och Remington-geväret på axeln fick den tokiga idén att varje dag gå minst en gammal svensk mil, cirka 10700 meter, och besöka vart och ett av Värmlands regementes kompaniers upptagningsområden, Gillberg, Grums, Jösse, Liv, Nordmark, Näs och Älvdal. Det var en vandring med minnen 100 år tillbaka i tiden och inte var det mycket som var sig likt men ett och annat soldattorp kunde återfinnas, åtminstone husgrunder av dessa.

I ett medryckande kåseri vid Värmlands regementes Museiförenings årsmöte onsdagen den 9 mars 1994 berättade Erik

Bengtson att det stående svaret till folk han mötte var:

- Jag är indelte soldaten nummer 85 Trangerd på Kils kompani på väg till regementsmötet på Trossnäs hed. På ett par platser reagerade mötande på svaret och påpekade att han gick åt fel håll.

Vandringen började på Värmlandsnäs och finns beskriven i boken Till Trossnäs hundra år för sent. Köp den eller låna den på något av kommunbiblioteken, den är skriven med humor och roligt att läsa.

Vid årsmötet godkändes förslag till ändring av stadgar som kommer att fastställas vid nästa föreningsmöte. Styrelsen omvaldes med undantag av kassören, där valberedningens förslag antogs. Såväl närvarande revisors rapport om granskningen av räkenskaperna som val av ny kassör vållade debatt. Det vore inte ur vägen att kurs i föreningsteknik tas upp på höstens program.

Huruvida museet får vara kvar i nuvarande lokaler är fortfarande oklart. Värmlands museum har inte tagit ställning till huvudmannaskap och i övrigt finns inga besked om vad som händer med övriga byggnader och markområden. Fortifikationsförvaltningen handlägger dessa ärenden intill 30 juni 1994. Därefter övertar Vasakronan, en gren av kungliga Byggnadsstyrelsen, ansvaret.

Harald Persson

Nya styrelsen består av:

Ordförande	Bertil Löfgren
V ordförande	Thomas Dahlström
Kassör	Tony Grahn nyval
Sekreterare	Bror Evenson
Ledamöter	Ewerth Magnor
	Åke Finnipers
	Karl Gösta Andersson
	Göran Magnusson
	Jan Persson nyval
	Peter Nilsson nyval

Nyskriven Värmlands Regementes historia

För ungefär ett år sedan fick jag av dåvarande regementschefen, överste 1.gr Dan Snell, i uppdrag att skriva regementets historia 1950-1994.

Bakgrunden till uppdraget är självfallet flyttningen till Kristinehamn och en önskan att fullständiga och aktualisera dokumentationen om regementet. Denna finns fram till 1950 i Erik Zeehs "Kungl Värmlands regementes historia 1617-1950". Tiden 1950-1975 skildras tillsammans med en del äldre material i "Värmlands regemente 350 år" av Torsten Melcher med medverkan av bland andra Alf Wiman.

Regementschefens anvisningar innebar att jag fick i stort sett fria händer att samla, bearbeta och redigera det mycket omfattande material som finns. De största svårigheterna har varit dels att försöka skriva någorlunda kortfattat, dels att få bidrag från enskilda och organisa-

tioner. Somligas långsamhet har varit betydande.

Regementschefen ställde inga krav på "vetenskaplighet" i form av fotnoter, detaljerad dokumentation, hänvisningar och forskningsresultat. Vad jag skulle åstadkomma på cirka ett år var en så allsidig som möjligt, faktafylld och någorlunda lättillgänglig redovisning av regementets förhållanden och verksamhet 1950-1994.

Manuskriptet är nu nästan färdigt och omfattar cirka 500 maskinskrivna A4 sidor. Det innehåller i runt tal 300 bilder och ett antal kartor. Slutresultatet torde bli en bok med minst 300 sidor.

Kapitelrubriker: Regementets uppgifter, Fredsorganisation, Krigsorganisation, Personal, Materiel, Byggnader och mark, Planering, ADB-verksamhet, Hemvärdet och övrig frivilligverksamhet, Idrott och

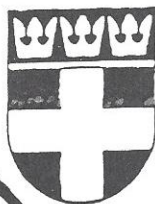
skytte, Traditionsvård, Föreningar och kårer, Musiken, Regementets chefer, Flyttningen till Kristinehamn, I2:are i internationell tjänst, Röster, Diverse, Regementet och bygden, 1950-1994 hän-delser och verksamhet, Resultatet, Personalförteckningar, Källor och medarbetare.

Kapitlet Personalförteckningar redovisar, så långt delvis ofullständiga källor medger, regementets anställda personal 1950-1994, cirka 2000 personer. För den personhistoriskt intresserade torde kapitlet ha särskilt värde.

Hur boken slutligen utformas och utges är ännu inte klart. Min uppgift har varit att utarbeta manuskriptet. Vad som hittills diskuterats är dels en "populärupplaga" i enklare utförande, dels en mer påkostad upplaga till ett högre pris.

S H Magnusson

Värmlands FBU-förbund

Där Du finns,
finns FBU
både i Värmland
och i resten av
landet

Genom den frivilliga
befälsutbildningen
har Du möjlighet att
komplettera Din mi-
litära grund- och re-
petitionsutbildning
och bli bättre i Ditt
militära jobb som
chef

Kontakta

Värmlands FBU-förbund

Sandbäcksgatan 29
653 40 KARLSTAD
054 - 10 47 11, 10 47 12

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning

retur med nya adressen till:

Värmlands Regemente I2/Fo52

Box 701

651 16 KARLSTAD

B

Föreningsbrev

Konsten att spara är att hitta rätt sparform för egna planer och behov.

Välkommen att diskutera
dina sparplaner med oss.

WERMLANDSBANKEN

Att spara är lika aktuellt idag 1994.

Våra personliga bankmän hjälper Dig att hitta rätt